

ESZTÉTIKA ÉS BIZTONSÁG A KERTVÁROSOKBAN

Kertkapukkal védjük értékeinket

Kényelmi és biztonsági, illetve dekorációs funkciókat egyszerre látnak el a modern kertkapuk és garázsajtók. Igény szerint akár az antik, kovácsoltvas kapukat is fel lehet szerelni elektromos karokkal, de a modern kapukat már eleve a kor elvárásainak megfelelően gyártják. A nyílászáró kiválasztásakor nemcsak azt kell figyelembe venni, hogy az adott épület és kert arculatához stilsztikailag melyik illik leginkább, hanem a köz- és magánterületek használatára vonatkozó előírásokat is.

Néhány évvel ezelőtt még hazánkban is gyártottak kertkapu-elektronikát, ma már jobban megéri azonban, ha a berendezéseket inkább külföldről szerzik be, és itthon csupán a kapukat készítik. A Béta-Matik Kft. egy több évtizedes múltú visszatekintő magyar vállalkozás. Magazinunk munkatársát a cég tulajdonosa segítette a kaputechnika világában eligazodni.

Amióta az első ember elkerített magának egy földterületet, mondván, hogy az az övé, azóta szükség van a magánterület megóvására is. Ezért találták fel annak idején a kerítést és a kaput. A nyílászáró egyrészt távol tartja az idegeneket, másrészt megakadályozza, hogy akaratunk ellenére állataink vagy gyermekeink elhagyják földünket. A kapu emellett dekorációs célokat is szolgál. A nyílászárókat régen is, ma is gyakran művészi igényességgel készítik el. A fából készült, faragott székykapuk és a kovácsoltvas kapuk is sok-sok évtizeden keresztül az általuk védett ingatlanok ékességei lehetnek. Ma már a legtöbb háztulajdonos elektronikusan nyitható és csukható kaput választ, de tulajdonképpen bármilyen régi kapu utólag is átalakítható.

Valamennyi elektromos kaput úgy kell megépíteni, hogy az szükség esetén (meghibásodás vagy áramszünet) kézi erővel is használható legyen. Ezt rendszerint egy mechanikus leoldó szerkezettel oldják meg. Ha az automata kapu nem működik, az ajtó egy egyszerű mozdulattal, kézzel nyithatóvá válik.

HOGYAN VÁLASSZUNK KAPUT?

A kapu kiválasztásakor mindenképpen figyelembe kell venni a tervezett nyílászáró elhelyezkedését. Fontos szempont, hogy miként oldható meg a rendszer elektromos árammal való ellátása. A legtöbb tulajdonos nyilván azt szeretné, hogy a vezeték láthatatlan legyen, ám megfontolandó, megéri-e egy komoly plusz kiadást vállalni, ha esetleg a díszburkolatot fel kell törni. A kábel szinte mindenhol elvezethető a felszín felett is a háztól a kapuig. Természetesen sok családi háznál elegendő ehhez a földet felásni.

Fontos tudni, hogy a jogszabályok a legtöbb településen nem engedik, hogy a kapuk közterületre nyíljanak. Ha végképp megoldhatatlan, hogy az ajtó a telekre nyíljon, az önkormányzatok általában adnak engedélyt a közterület használatára, ám ez nem automatikus, vagyis a kedvezményt az ingatlan tulajdonosának kell kérelmeznie.

Amennyiben a telekbejárat közvetlenül a szomszédos ingatlan mellett helyezkedik el, ajánlott a szomszédal is megegyezni a kapu megrendelése előtt. Gyakori konfliktusforrás, hogy egy tolóajtó a szomszéd kerítését takarva látja el funkcióját. Ha a háztulajdonos ezt a megoldást választja, jól teszi, ha előzetesen írásban kéri a szomszéd hozzájárulását is.

Mivel a kapu, illetve az azt működtető elektromos motor felszereléséhez is szükség van tartó elemre, azt is előre tisztázni kell, hogy a szomszéd hozzájárul-e, hogy az ő tulajdonát képező betonoszlopot használják. Valamint nem tervezze a jövőben, hogy pl. a kapuzsanér rögzítésére alkalmas oszlopot valamilyen okból elbontsa.

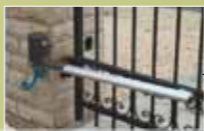
Műemlék vagy műemlék jellegű épületeknél a helyi hatóság megsabhatja, hogy az eredeti kaput magát, vagy annak jellegét meg

kell őrizni. Egy értékes kovácsoltvas kaput egyébként is kevesen szeretnék lecserélni, és mint említettük, a meglévő nyílászárókat utólag is fel lehet szerelni elektronikával.

A kapuk felszerelésre szakosodott cégek általában szívesen adnak tanácsot a megrendelőknek. Nyilvánvaló, hogy a nyílászáróra szánt összeg megszabja a lehetőségeket, ugyanakkor meg kell fontolni, hogy az olcsóbb megoldások nem feltétlenül nyújtják azt a biztonságot, mint a némileg drágábbak. Ráadásul a legolcsóbb rendszerekre gyakran alig hat hónapos garanciát adnak a cégek, míg a némileg drágábbakra akár 10 évet is.

FONTOSABB KAPUTÍPUSOK

A kapu lehet egyszárnyas, kétszárnyas, illetve tolókapu. Valamennyi kapu burkolata készülhet vasból, fából, esetleg műanyagból, de az anyagok kombinálása is gyakori. A kapuk a nyitás kinematikáját tekintve lényegében két alaptípusba sorolhatók, és pedig szárnyas kapuk és oldal irányban elmozduló kapuk.

Az egyszárnyas értelem szerűen egy szárnyból áll. Ezt a megoldást csak kisebb behajtási szélesség mellett célszerű használni.

A legerjedtebbek a kétszárnyas kapuk, amelyek lehetnek szimmetrikusak vagy aszimmetrikusak. Attól függően, hogy a kapun keresztül autók és/vagy természetes személyek közlekednek majd, az is meghatározható, hogy a két szárny egyszerre működjön, vagy legyen lehetőség a külön-külön való használatra.

A tolókapu lehet sínen guruló vagy úgynevezett lebegő. Előbbi esetben a kapu egy betonágyba ültetett sínen gurul, pontosabban a kapu súlyától függően egy egy- vagy kétsoros golyóscsapágyas görgőn halad. Ennek hátránya, hogy a sínre került szennyeződések gyakran okozhatják a kapu akadást.

A lebegőkapu lényege, hogy a nyílászáró nem érintkezik a talajjal. A kapu a nyitás irányában elhelyezett beton-tömbre erősített csapágyrendszeren fekszik, és működés közben oldalirányban mozdul el.

A behajtási térben nincs szükség sínre és egyéb tartószerkezetre. Jelenleg ez a legmodernebb típus. A rendszer télen is megbízhatóan működik, a görgős térbe gyakorlatilag nemigen kerülhet be semmi olyan tárgy, ami a szerkezet haladását meggátolhatja. Az úszó kapu mérete az oldalt elhelyezkedő csapágyrendszer miatt kb. 1,5-szer nagyobb, mint a tényleges behajtási szélesség. Keskeny utcafrontoknál ez kizáró tényező

A kerti kapuk meghibásodása leggyakrabban teljesen triviális okokra vezethető vissza. Sok háztulajdonos megfedezkedik róla, hogy a sínes kapuk sínjét rendszeresen takarítani kell, ugyanis a megkeményedett sártól, egy beszorult kőtől vagy a bent rekedt és megfagyott víztől is elakadhat a nyílászáró. A jegesedés ellen elektromos fűtőszálal lehet védekezni. Az intelligensebb eszközök az időjárás viszonyoktól függően automatikusan kezelik a sín, esetleg az egész beton fűtését.

lehet. A tolókapuk tehát oldalirányban, a szárnyas kapuk körkörös irányban helyigényesebbek.

TÁVVEZÉRLŐ BERENDEZÉSEK

A legrégebbi távirányítók a televízióknál is ismert infrás rendszerrel működtek. Ennek hátránya a nehézkes használat. Egy fotelben ülve ugyanis nem különösebben okozhat gondot, hogy az infrasugár a televízió jelzőjére mutasson, egy mozgó autóból viszont nem mindig volt

könnyű a kapu jelzőjét eltalálni. A szerkezet gyakran csak többszöri próbálkozás után jött működésbe. A fejlesztők ezt a hibát mára kiküszöbölték a rádiós technológiával. Ugyan a távvezérlő már egyszerűen működik, viszont nem megfelelő beállítás esetén kellemetlenséget okozhat tulajdonosának. Amíg egy infrás távirányító hatótávolsága 4-5 méter, a rádiós rendszer akár több száz méterről is érzékeli, ha a távirányítót akár véletlenül is megnyomják.

A távvezérlők rendeltetése a teljes biztonság mellett a tulajdonos számára egy kényelmi eszköz, hogy ne kelljen az autóból ki- és beszállni.

BALESETBIZTONSÁG A MODERN KAPUK ESETÉBEN

Miután a kaput a szakemberek segítségével az ingatlan tulajdonosa kiválasztotta, mindenképpen érdemes gondoskodni a balesetvédelemről is. Ez értelem szerűen elsősorban a távvezérléssel működtethető kapuk esetében esszenciális fon-

A kaputechnika az utóbbi években jelentős fejlődésen ment keresztül. Ez abból is lemérhető, hogy amíg 10 évvel ezelőtt a nagyobb cégek szervizes szakemberei naponta több riasztást kaptak, mára ez a szám jelentősen lecsökkent.

tosságú. Egy kizárólag kézzel működtetett szárnyas kapu nyitáskor és csukáskor nyilvánvalóan mindenki odafigyel arra, hogy a nyílászáró útjából a kisgyermeket és a házi kedvencet is elküldje, ám megfelelő berendezés nélkül egy elektromos kapu erre nem képes.

A motoros kapukat a rácsukásos balesetek elkerülése céljából nyomtérhatárolóval és infratorompóval kell ellátni. Ezek a rendszerek a kapu nyitáskor és csukáskor is érzékelik, ha valami a kapu útjába áll, és beállítástól függően vagy megállítja a mozgást, vagy visszanyit.

Az infratorompó működési elve a fotocellás ajtókéhez hasonló: az egyik fejet a behajtás egyik, a párját a másik oldalra szerelik. Szárnyas kapu esetén kívül is és belül is ki kell építeni az infratorompót. A tolókapuknál gyakorlatilag egy sorompó is jó védelmet ad.

Amennyiben működés közben valami a fény útjába kerül, a fénysugár megszakad, a vezérlés a mozgásnak megfelelően beavatkozik.

A nyomtérfigyelés ma minden automatika eleme. A motor által kifejtett legnagyobb erőt a beüzemeléskor kell beállítani.

Mindenképpen javasolt a kapukat sárga villogóval felszerelni. A figyelmeztető fény ugyanis a gyalogosoknak és az autósoknak is jelzi, hogy a kapu mozogni fog és az udvarról hamarosan egy gépjármű hajt ki.

Kóré Károly

Elérhetőség: Béta-Matik Műszaki Kft.
1087 Budapest, Vajda Péter u. 12. (78. ép.)
Tel./Fax: +36/1-333-5136, +36/1- 477-0496
E-mail: info@betamatik.hu

1089 Budapest, Vajda Péter u. 12.

Bejárat a Bláthy O. utca 41. kapun.

Tel.: 1/333-5136 • 70/333-5136 • 1/477-0495 • 1/477-0496

E-mail: info@betamatik.hu • mail@betamatik.hu

KAPUTECHNIKA

KÜLSŐ KAPUK

Egy- vagy kétszárnyú, sínen guruló, lebegő (úszó) vagy egyedi.

GARÁZSAJTÓK

Egyedi méretű kétszárnyú vagy billenő garázsajtók készítése hőszigetelt vagy egyrétegű kivitelben. Szekciós ajtók.

KERÍTÉSEK

Előre gyártott keretek vagy helyszínen épített vázak igény szerinti borítással.

AUTOMATA RENDSZEREK

Teljes automatizálás, rendszerek kiépítése. Fix vagy ugrókódos rádió távvezérlők.

SZERVIZ

Teljes felügyelet minden munkanapon, 24 órán belül.

ÜGYINTÉZÉS

Minden igényt ingyenes helyszíni szemle, felmérés alapján ajánlunk ki.

WWW.BETAMATIK.HU

CÉLGEPIGYÁRTÁS • LEMEZMEGMUNKÁLÁS • VEZÉRLÉSTECHNIKA • FÉMMEGMUNKÁLÁS • EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK